GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 200. *Sâmbătă, 6 (18) Septemvre.* 1886.

Brașovŭ, 5 Septemvre 1886.

In curêndŭ se vorŭ ține érășĭ conferințe între representanții guvernelorŭ din Viena și Peșta asupra cestiunilorŭ pendente ale viitorului pactŭ austro-ungarŭ. Nota ce a adresat'o ministrulŭ ungurescŭ de comerciu comitele Szechenyi guvernului austriacŭ în afacerea modificărilorŭ făcute de camera deputațilorŭ austriacĭ în proiectulŭ de lege alŭ tarifului vamalŭ, a produsŭ unŭ viu resentimentŭ în sînulŭ tuturorŭ partidelorŭ din Austria.

Cu deosebire Cehii își arată nemulțămirea lorŭ cu pretensiunile „esagerate“ ale guvernului ungurescŭ și cu atitudinea guvernului din Viena în cestiunea pactului. „Hlas Naroda“ într'unŭ articulŭ, în care pledéză pentru luarea în considerare a pretensiunilorŭ cehice, ḍice că nu are marĭ speranțe, dér chiar împrejurarea, că ministrulŭ ungurescŭ ridică „pretențiunĭ afară din cale“ îndémnă pe Cehĭ, de a stórce cu tenacitate de ferŭ dela Ungurĭ, ceea ce li se cuvine lorŭ.

Este acésta o amenințare, căreia i-a datŭ viuă espresiune deputatulŭ cehŭ Dr. Trojan, cu ocasiunea unei dărĭ de sémă, ce a făcut'o ḍilele aceste înaintea alegĕtorilorŭ sĕi din cerculŭ Smichov. Este fórte semnificativŭ că unŭ deputatŭ din Austria — Dr. Trojan face parte din comitetulŭ esecutivŭ alŭ maiorității parlamentului austriacŭ — pune cestiunea cuotei, cerêndŭ ca Ungaria sĕ contribue în viitorŭ cu patru ḍecĭ de procente, nu cu treiḍecĭ ca până acum, la cheltuelele comune ale monarchiei. Sună aprópe ironicŭ décă Dr. Trojan motivéză acésta propunere a sa ḍicêndŭ că Ungaria a avutŭ în cursŭ de douĕḍecĭ de anĭ „timpŭ destulŭ ca sĕ se întăréscă și că acum póte plăti mai multŭ.“

Cu tóte că și-au datŭ atâta silință de-a cruța susceptibilitățile Ungurilorŭ, Cehii nu potŭ dobêndi dela aceștia nicĭ măcarŭ consêmțĕmêntulŭ ca bancnotele sĕ aibă în viitorŭ pe partea germană și inscripțiune cehică. Purtarea acésta respingătóre a guvernului ungurescŭ 'i-a amărîtŭ pe Cehĭ și ei parŭ a fi decișĭ de a nu ceda nicĭdecum în cestiunea băncii și a impositului pe zaharŭ.

Dér nicĭ Polonii nu suntŭ mulțumițĭ cu pretensiunile guvernului ungurescŭ și câtŭ pentru minoritatea germană din parlamentŭ, ea sperézǎ, că printr'o cerbicósă oposițiune, ce-o va face guvernului în cestiunea pactului, va contribui a'lŭ aduce în conflictŭ de-oparte cu guvernulŭ ungurescŭ, de altă parte cu grupurile maiorității parlamentului austriacŭ și că astfelŭ se va vedé silitŭ cabinetulŭ Taaffe a se retrage. Se'nțelege, că o asemenea soluțiune ar conveni oposițiunei germane mai bine ca orĭ și care alta.

Foile germane împută ministrului de finance Dunaievski, că prin purtarea sa a încuragiatŭ guvernulŭ ungurescŭ, ca sĕ vină cu nisce pretensiunĭ atâtŭ de marĭ. „Petroleu scumpŭ, nicĭ unŭ venitŭ, o reformă ce va fi esclusivŭ numai în favorulŭ câtor-va rafinatorĭ ungurĭ și a budgetului ungurescŭ — acésta este — ḍice „N. Fr. Presse“ — amabila ofertă a d-lui Tisza. Generositatea ungurésca sĕ nĭ-o mai câștigămŭ peste acésta prin scumpirea cafelei și printr'o vamă pe lână.“

E clarŭ că guvernulŭ austriacŭ nu póte nicĭdecum primì propunerile guvernului ungurescŭ, carĭ suntŭ combătute de tóte partidele. Suntemŭ curioșĭ prin urmare a vedé, ce mijlocŭ va întrebuința d-lŭ Taaffe spre a eși din strîmtóre, căcĭ cu declamările oficioșilorŭ, că interesulŭ monarchiei pretinde ca maioritatea sĕ sprijinéscă guvernulŭ nu va ajunge departe.

Față cu scisiunea ce domnesce între diferitele partide din Austria, guvernulŭ ungurescŭ are o posițiune multŭ mai favorabilă, dér de va întinde córda pretensiunilorŭ prea tare, póte sĕ se nască o crisă în Austria, care, necum sĕ fiă în favórea Ungariei, ar puté fórte ușorŭ sĕ producă nisce conflicte, în urma cărora s'ar face chiar imposibilă încheierea pactului cu Austria.

Cestiunea bulgară.

— „Nordd. Allg. Ztg.« nu crede că puterile semnatare ale tractatului din Berlinŭ vorŭ consimți la o eventuală realegere a prințului Alexandru de Battenberg de către Sobraniă. De asemenea ḍice că e greu de admisŭ, cumcă Anglia și Rusia se vorŭ înțelege repede asupra cestiunii reocupării tronului bulgarŭ,

— »Kreuzztg.« e amărîtă contra Rusiei și sfătuesce pe oficiósele germane sĕ nu măréscă preste mĕsură îngâmfarea Rusiei prin limbagiulŭ lorŭ. Metoda unorŭ diplomațĭ d'a îngenunchia de dragulŭ unei „afacerĭ“ înaintea domnitorilorŭ orientalĭ, e de desprețuitŭ. *Sunt certi denique fines.*

— „Republique Française« e informată din Petersburg«, că Rusia nu recunósce, cumcă Austro-Ungaria póte cere afară de Bosnia și Erțegovina o compensațiune pentru restabilirea înfluinței rusescĭ în Bulgaria. Preponderanța rusă în Sofia și Filipolŭ s'a rĕscumpăratŭ cu marĭ jertfe din partea Rusiei și abia oferă unŭ echivalentŭ pentru ușóra ocupațiune a Bosniei și Erțegovinei. De aceea Rusia nu va suferi o nouă înaintare a Austro-Ungariei în direcția Salonicului.

— »Morning Post« află, că guvernulŭ austriacŭ a făcutŭ cunoscutŭ Germaniei, cumcă încercărei Rusiei d'a se atinge de libertățile statelorŭ balcanice, îĭ va opune resistență.

— »N. Fr. Presse« află din Petersburgŭ, că cercurile naționale se temŭ, cum că prețulŭ ce-lŭ cere Bismarck, în schimbulŭ sprijinului datŭ Rusiei, nu e nicĭ decumŭ micŭ.

— »Pol. Korr.« e informată din Constantinopolŭ, că acolo se observă semnele unei mai puternice accentuărĭ a politicei engleze. Anglia, temêndu-se sĕ nu'i dea Rusia o nouă lovitură în Asia, caută sĕ 'i dea de lucru Rusiei pe tótă linia în Europa.

»N. Fr. Presse“ află din Budua, că din Scutari plécă trei batalióne turcescĭ la Adrianopolŭ.

— »Pol. Korr.“ e informată din Parisŭ, că dificultățile mănținerii păcii începŭ acum sĕ se ivéscă, după plecarea prințului Alexandru din Bulgaria. Mijloculŭ celŭ mai bunŭ e apĕrarea tractatului din Berlinŭ; puterile se silescŭ în acestŭ sensŭ, și Francia înclină asemenea spre acéstă părere.

Cehii în cestiunea bulgară și Ungurii.

Fóia cehă „Narodni Listy“, care dela revoluțiunea din Sofia încóce s'a arătatŭ unŭ înfocatŭ aderentŭ alŭ politicei rusescĭ în peninsula balcanică, revine din nou asupra cestiunii bulgare. Numita fóiă găsesce că Țarulŭ e deja stăpânitorulŭ lumei și că drumulŭ spre Constantinopolŭ îi este liberŭ. Adresându-se apoi Ungurilorŭ, „N. L.“ scrie:

Maghiarii, obicĭnuițĭ a însoți cu svêcnirĭ ale unei ure órbe orĭce progresŭ alŭ lumei slave, se pórtă și de astădată fórte necioplitŭ față cu Rusia. Décă ar merge după capulŭ lorŭ, arŭ încurca pe Austria în celŭ mai îngrozitorŭ și mai fatalŭ rĕsboiu, ce a putută avé vr'odată acestŭ imperiu, și acésta numai din motivulŭ, fiind că în anulŭ 1849 regimente rusescĭ au liberatŭ pe Austria de o revoluțiune maghiară și pangermană. Adĭ se ridică din nou îngâmfarea maghiară și se sburlesce în contra înțeleptei politice a contelui Kalnoky, desemnându'i acțiunile și planurile sale ca o „politică a fricei“. Ministrulŭ Kalnoky însĕ, până ce va rĕspunde la interpelările delegațilorŭ maghiarĭ, sĕ le declare câtŭ se póte de scurtŭ și cuprinḍĕtorŭ, că idea conducĕtóre a politicei austriace nu póte fi nicĭodată o ură órbă și pasionată contra puternicei Rusii, contra acelei Rusii, care pentru Austria a fostŭ totdéuna unŭ bunŭ vecinŭ și care la unŭ strigătŭ alŭ Austriei i-a alergatŭ în ajutorŭ în cea mai grea oră și la Șiria (Vilagoș) i-a făcutŭ unŭ serviciu, care nu se póte îndestulŭ apreția, nicĭ uita.

Bulgarii despre România.

Cunoscutulŭ patriotŭ bulgarŭ Zaharia Stojanov a adresatŭ deunăḍile o scrisóre deschisă către poporulŭ românŭ, în care își esprimă în frumóse cuvinte recunoscința sa și a poporului bulgarŭ pentru simpatia și ospitalitatea Românilorŭ. Étă scrisórea, ce o aflămŭ publicată în „Neue Freie Presse“ și care a fostŭ publicată și în „Telegrafulŭ“:

Către poporulŭ românŭ!

„Nu există nicĭ unŭ Bulgarŭ inteligentŭ și patriotŭ, care sĕ nu fi călcatŭ pămêntulŭ liberŭ alŭ României și sĕ nu fi gustatŭ ospitalitatea frățéscă a României. In timpŭ de o jumĕtate de seculŭ, — o epocă gróznică și posomorîtă pentru noi — privirea poporului bulgarŭ a fostŭ totdéuna ațîntită spre malulŭ stângŭ alŭ Dunării. Totŭ ce e onestŭ și nobilŭ, totŭ ce simțea în sine vr'unŭ imboldŭ spre vre-o inițiativă și era cuprinsŭ de idea de a salva patria sa nenorocită, totŭ ce n'a putută trăi și respira în Bulgaria robită, lucra și trăia în sfânta Româniă. Imĭ aducŭ aminte, precum își aducŭ aminte toțĭ amicii mei, că cuvintele: România, Bucurescĭ, Giurgiu, Ploiescĭ, Brăila, Galațĭ și așa mai departe, au fostŭ pentru noi cuvinte sfinte și egale cu cuvintele din sfânta scriptură. Când vre-unulŭ din patrioții nostri, prigonițĭ în celŭ mai crudŭ modŭ de guvernulŭ otomanŭ, scăpa în fine din ghiarĕle străinului neîndurătorŭ, elŭ găsea refugiu singurŭ în România.

»Da, frațilorŭ Românĭ, pămêntulŭ vostru a fostŭ pentru noi pămêntulŭ făgăduinței. La începutulŭ renascerii nóstre naționale, cele dântêiu vocĭ, carĭ ne treḍiră din somnulŭ robiei, s'au auḍitŭ din România.

„Țéra Vóstră a fostŭ pentru noi focarulŭ luminătorŭ alŭ libertății, speranța în viéță nouă și progresŭ. Deși vasalĭ ai puternicilorŭ Sultanĭ, Românii au oferitŭ asilŭ comitetelorŭ revoluționare, ba chiar au patronatŭ organisarea lorŭ. Ei au permisŭ lui Rakovsky se pronunțe discursurile sale înfocate, au permisŭ lui Liuben Caravelov sĕ publice ḍiarele »Svoboda“ și »Nezavisimosti«. Voi ațĭ permisŭ neobositului Botiew sĕ ne trimită dincóce cuvêntulŭ refugiatului Bulgarŭ, și apoi a edita „Snamea« (Stindardulŭ), unŭ organŭ de publicitate, care décă ar apăré acum în Bulgaria, ar fi consternatŭ de sigurŭ acea hordă de trădătorĭ de care, durere, a fostŭ cercetată patria nóstră.

„Pămêntulŭ Vostru a hrănitŭ pe apostolii libertății bulgare, pe luptătorii uriașĭ ai independenței nóstre, pe Levsky, Benkovsky, Hadji-Dumitru, Caragea si Voloff, adecă întregulŭ șirŭ alŭ martirilorŭ nostri carĭ mai târḍiu pe câmpulŭ sfintei lupte au fostŭ ucișĭ prin ștreangŭ séu prin temnițele turcescĭ. Dér cu acésta nu se isprăvesce mărinimia poporului românŭ. Din România veniau înarmațĭ acei eroi ai libertății: Toțiu și Panaiotŭ la 1866, Hadji-Dumitru la 1868, Batew și alții la 1876. Orașele vóstre au vĕḍutŭ fâlfâindŭ drapelulŭ poporului bulgarŭ, când îlŭ duceamŭ pe câmpulŭ de bătaiă. Ațĭ vĕḍutŭ acésta, ațĭ sciutŭ totŭ și nicĭ odată nu ne-ațĭ opritŭ, nu ne-ațĭ persecutatŭ, ci din contră ne-ațĭ binecuvêntatŭ în sfânta luptă încinsă pentru desrobirea raialei. Nu există unŭ singurŭ casŭ, ca Românii sĕ fi respinsŭ pe vre-unulŭ din martirii nostri, deșĭ de nenumĕrate orĭ a-țĭ fostŭ îndemnațĭ și chiar forțațĭ a face acésta.

»Fi decĭ salutatŭ și binecuvêntatŭ tu, sfântŭ pămêntŭ alŭ României! Tu ai fostŭ a doua patriă pentru mii de martirĭ d'ai nostri.

„Dupĕ liberarea Bulgariei, simpatia poporului românŭ a rĕmasŭ nemărginită pentru noi. La 1885, când dușmanulŭ năvălì asupra valurilorŭ Slivniței și ale Vidinului, când eramŭ părăsițĭ de Europa întrégă, atuncĭ numai în pieptulŭ românŭ s'a găsitŭ o inimă sinceră și plină de compătimire pentru noi, numai în parlamentulŭ românŭ s'au ridicatŭ vocĭ pentru causa dréptă a poporului bulgarŭ. Eram în acelŭ timpŭ de față în capitala României și am vĕḍutŭ cu ochii mei, cum ațĭ luatŭ

parte la nenorocirile nóstre și cum victoriile nóstre au deșteptatŭ bucuriă în inimile vóstre, ca și cum ar fi fostŭ nenorocirea vóstră și victoriile vóstre.

„In ḑiua nefastă dela 9 (21) Augustŭ, când dela Nordŭ se grămădiau norĭ negrii asupra patriei nóstre, când libertatea bulgară era gata se se ascundă prin stâncile și strâmtorile sĕlbatice ale Balcanilorŭ, mĕ aflam în România. Și inima mea de patriotŭ bulgarŭ, care sângera, nu va uita ceea ce am vĕḑutŭ acolo, nu va uita spectacolulŭ frumosŭ, ce mi s'a oferitŭ sĕ vĕḑŭ în capitala României în ḑiua de 17 (29) Augustŭ, când în persóna Principelui Alexandru poporulŭ românŭ aduse omagii Bulgariei libere și independente.

„Destinulŭ României este frumosŭ! Din România ne vinŭ raḑele binefăcĕtóre ale libertăţii, raḑele deșteptării nóstre morale. Usurpătorii și trădătorii dela 9 (21) Augustŭ cunoscŭ bine simţĕmintele cavalerescĭ ale poporului românŭ și tocmai pentru acésta ei se ţineu departe de malurile Dunării române, căutându-șĭ sprijinulŭ în gendarmii dela Reni.

»Cu întristare și amărăciune ne gândimŭ, că până acum n'amŭ rĕsplătitŭ cu nimicŭ poporului românŭ tóte acestea. Temelia libertăţii nóstre a fostŭ rĕscumpărată cu sângele fiilorŭ României, ér noi nicĭ două cuvinte de recunoscinţă n'amŭ pronunţatŭ până acum.

»Sciţĭ óre pentru ce? Nu ne acusaţĭ. Poporulŭ bulgarŭ și clasa nóstră inteligentă cu evlaviă pronunţă cuvêntulŭ sfântŭ de *Româniă*. Dér vai! nu suntemŭ încă pe piciórele nóstre; și décă aḑi nu mai există în Bulgaria iataganulŭ, apoi i-au luatŭ loculŭ rublele a cărorŭ înrîurire e multŭ mai gróznică, multŭ mai neîndurătóre.

»Mare și solemnŭ va fi momentulŭ, *când două popórĕ vecine îșĭ vorŭ întinde frăţesce mâna și vorŭ încheia o alianţă puternică, ca sĕ formeze o federaţiune,* întemeiată pe respectarea reciprocă a libertăţilorŭ. Nu există absolutŭ nicĭ unŭ singurŭ motivŭ, pentruca Românii și Bulgarii sĕ nu trăiéscă ca până acum, în pace și în bună înţelegere, precum nu există asemenea nicĭ unŭ motivŭ, ca sĕ se mai repete odată rĕsboiulŭ fraticidŭ între Sêrbĭ și Bulgarĭ.

Sub domnia vóstră la Bolgradŭ și în coloniile bulgare din Sudulŭ Basarabiei în cursŭ de 30 anĭ a domnitŭ libertate și civilisaţiunea a făcutŭ progrese strălucite. Acum vai! acolo domnesce Stanovoilŭ și cancelaria sa.

Trăiéscă poporulŭ românŭ, trăiéscă Carolŭ, trăiéscă Iónŭ Brătianu, alŭ cărui nume este strânsŭ legatŭ cu emanciparea nóstră politică«!

Zacharia Stoianoff.

Pactulŭ austro-ungarŭ.

Conducĕtorulŭ Cehilorŭ tinerĭ Dr. Trojan s'a esprimatŭ înaintea alegĕtorilorŭ sĕi în Smichov astfelŭ asupra pactului cu Ungaria:

Întâiulŭ pactŭ s'a încheiatŭ fără noi. Scimŭ de ce. Germanii și Maghiarii șĭ-au împărţitŭ dominaţiunea în câte o jumĕtate de statŭ și pentru dreptulŭ, d'a ne putea apĕsa pe noi, Germanii au adusŭ Maghiarilorŭ cele mai marĭ jertfe materiale. Ceea ce s'a întêmplatŭ în cele două dintêiu decenii dela pactŭ încóce trebue sĕ uitămŭ, dér trebue sĕ 'ngrijimŭ ca lucrurile sĕ nu mai mérgă astfelŭ. Ungurii se bucură de unŭ avêntŭ fórte însemnatŭ și au ca ministri pe cei mai bunĭ patrioţĭ ai lorŭ; în Budapesta se ţine sémă da fiece ferbere a poporului și sĕ satisface fiăcărei trebuinţe. Noi din contră n'avemŭ în ministerulŭ din Viena nicĭ unŭ bărbatŭ, care se cunóscă deplinŭ trebuinţele nóstre și sĕ le aducă la valóre, ba n'avemŭ acolo nicĭ măcarŭ unŭ referentŭ. *Ungurii pentru 30 de procente contribuirĭ au asupra afacerilorŭ comune 70 de procente drepturĭ.* Amŭ avutŭ timpŭ de 20 de anĭ sĕ ne 'ntăréscă. Ar fi justŭ sĕ se amelioreze în fine acestŭ nepotrivitŭ raportŭ de cuote și Ungaria sĕ contribue celŭ puţinŭ cu 40 de procente. Oratorulŭ impută Ungurilorŭ că nu sufere nicĭ măcarŭ textulŭ cehicŭ pe bancnote, de aceea Cehii sĕ pășéscă mai cu hotărîre în tóte cestiunile bunei stărĭ naţionale. De pretenţiunile nóstre cu privire la cestiunea băncii și a zaharului nu ne lăsămŭ, măcarŭ de s'ar fi făcutŭ orĭ ce învoială cu Ungaria. Nu ne tememŭ de ameninţarea, că se retrage guvernulŭ; noi nu vedemŭ pericule, Reichsrathulŭ nu se póte disolva la tómnă, fiindcă nu e resolvatŭ bugetulŭ pentru anulŭ viitorŭ.

Adunarea a luatŭ o resoluţiune, că delegaţiunea cehică din Reichsrath sĕ pășéscă cu hotărîre în favórea autonomiei regatului boemŭ și în contra germanisării. Deputaţii se céră ca ţĕrile corónei ungare, care nu contribue mai multŭ la cheltuelile comune decâtŭ coróna boemă, pe viitorŭ sĕ plătéscă 40 de procente, rĕmânêndŭ asupra Austriei 60 de procente.

SCIRILE ḐILEI.

Scóla română de fete din Sibiiu s'a deschisŭ Mercurĭ în presenţa unui publicŭ numĕrosŭ, a corpului profesoralŭ și a elevelorŭ înscrise până acum peste șéseḑecĭ, scrie „Tribuna". Inainte de tóte s'a sĕvîrșitŭ sfinţirea apei de către părintele protopopŭ gr.-orient. Simeonŭ Popescu și de către părintele protopopŭ gr. cat. Ioanŭ Russu. După terminarea acestei ceremonii religióse Ilustritatea Sa domnulŭ consilierŭ Iacobŭ Bologa, vice-președintele „Associaţiunii", anunţă pe cei presenţĭ, că președintele, d-lŭ Timoteiu Cipariu, neputêndŭ sĕ ia însușĭ parte la acestŭ actŭ, l'a însărcinatŭ printr'o scrisóre sĕ presideze la deschiderea scolii și printr'unŭ discursŭ potrivitŭ cu importanţa actului declară scóla deschisă, presenteză direcţiunea și corpulŭ profesoralŭ și închee printr'unŭ „Dómne ajută!". In numele direcţiunii și alŭ corpului profesoralŭ a rĕspunsŭ d-lŭ Dr. D. Barcianu printr'unŭ discursŭ asupra importanţei noului așeḑămêntŭ pentru desvoltarea nóstră culturală. S'a cetitŭ apoi și scrisórea d-lui Timoteiu Cipariu și prin acésta actulŭ s'a sĕvîrșitŭ. Copilele interne suntŭ déră adăpostite în institutŭ, ér lecţiunile séu începutŭ Joi.

—x—

Din *Lembergŭ* se telegrafiază, că ministrulŭ românŭ *Sturza,* care fusese la Lubien în Galiţia ca sĕ salute pe Maiestatea Sa monarhulŭ nostru, a trimesŭ din Lembergŭ mai multe depeșĭ cifrate la Bucurescĭ și la Sinaia. Acuma d. Sturza se află la Berlinŭ.

—x—

Lunĭ în 8 Septemvre v. se va sfinţi noua și frumósa biserică din Rêsnovŭ de către P. S. S. Arhiepiscopulŭ și Metropolitulŭ *Mironŭ Romanulŭ.*

—x—

Studenţii, carĭ *au demonstratŭ* înaintea *consulatului rusescŭ din Pesta* strigândŭ »Josŭ cu Muscalii! Josŭ cu Ţarulŭ Rusiei!", au fostŭ condamnaţĭ la amende în banĭ dela 10—30 fl. Condamnaţii au anunţatŭ recursŭ.

—x—

La *esposiţiunea de vite* ce a întocmit'o reuniunea economică a comitatului *Făgărașŭ* au fostŭ premiaţĭ următorii economĭ românĭ: Lazarŭ *Boerŭ* din Cincu mare pentru épă cu mânzŭ 10 galbenĭ, pentru armăsarŭ 2 galbenĭ și 2 fl. de argintŭ, precum și obiecte în preţŭ de 3 galbenĭ; Nicolae *Toma,* din Făgărașŭ, pentru épă nótină 8 galbinĭ; George Gavrilă *Boerŭ,* din Făgărașŭ, pentru épă nótină 5 galbenĭ, pentru bivoliţă cu viţelŭ și bivolĭ 2 galbenĭ și 3 fl. de argintŭ; Moise *Nicóră* din Rucărŭ pentru épă cu mânzŭ 6 galbenĭ, la întrecere cu cai 5 fl.; Iónŭ *Nicóră* din Rucărŭ pentru épă cu mânzŭ 1 galbenŭ; Neculae *Neagoe* din Viștea inferióră pentru épă cu mânzŭ 2 galbenĭ; Daniilŭ *Șerbanŭ* din Voila pentru bivoliţă cu viţelŭ 1 galbenŭ; Sache *Vasu* din Arpașŭ la întrecere cu cai 4 fl. și George *Munteanu* din Făgărașŭ 2 fl. La întrecere cu plugurĭ unŭ ţĕranŭ românŭ a căpĕtatŭ ca premiu o mașină de săpatŭ în valóre de 14 florenĭ.

—x—

Introducerea puscei de repetiţiune în armata austro-ungară este lucru hotărîtŭ. Proiectulŭ comunŭ de bugetŭ pe 1887, ce se va desbate în ḑilele acestea în conferinţa comună a ministrilorŭ, prevede deja o parte din cheltuelile necesare pentru procurarea puscei de repetiţiune.

—x—

In ḑiua de »Sântă-Măriă«, cu ocasiunea sĕrbătorirei acestei ḑile din partea preoţilorŭ maghiarĭ catolicĭ din Jegeny, a fostŭ o încăerare sângerósă, care a duratŭ mai bine de trei óre. Primăria comunală și gendarmeria n'au fostŭ în stare sĕ restitue ordinea. S'a vĕrsatŭ multŭ sânge și multe capete s'au spartŭ, spunŭ foile unguresci.

—x—

Petrecere socială cu danţŭ se va ţiné Lunĭ 20 Sept. n. în localulŭ ospĕtăriei celei marĭ din Cugieriu în favorulŭ »Bibliotecei poporale ce se va înfiinţa acolo. Preţuŭ intrărei: de persónă 80 cr., de familiă 1 fl. 50 cr. Inceputulŭ la 8 óre séra.

—x—

Tinerimea studiósă din cl, VII și VIII dela gimnasiulŭ gr. cat. rom. din Beiușiu s'a întrunitŭ după usulŭ vechiu în societatea sa de lectură sub conducerea d-lui profesorŭ Ioanŭ Clintocŭ. S'a constituitŭ în modulŭ următorŭ: S'a alesŭ notarŭ alŭ ședinţelorŭ Ioanŭ Lupulescu, stud. cl. VIII; notarŭ alŭ corespondinţelorŭ Arcadiu Crêsnicu, stud. de cl. VIII; secretarŭ Octavianŭ Puticiu, stud. cl. VIII; vice-notarŭ Alesandru Vașiadi, stud. cl. VIII; bibliotecarŭ Nicolau Popoviciu, stud. cl. VII; archivarŭ Teodorŭ Popescu, stud. cl. VII; cassarŭ Ignaţiu Szabó, stud cl. VII; controlorŭ Ioanŭ Nistorŭ, stud. cl. VIII.

—x—

Deschiderea *esposiţiunei din Craiova* s'a amânatŭ până la 21 Septemvre. Termenulŭ pentru trimiterea obiectelorŭ de espusŭ s'a prelungitŭ până la 12 Septemvre.

Corespondenţele economice ale ḑiarului „Pester-Lloyd".

Cetimŭ în „Economia Naţională", din Bucurescĭ, organulŭ d-lui fostŭ ministru P. S. Aurelianŭ, următórele:

Publiculŭ austro-ungarŭ este rĕu servitŭ de către pressa locală; este amăgitŭ, indusŭ în eróre și pentru care scopŭ nu scimŭ. Ne aducemŭ aminte că înainte de a se începe la Bucurescĭ negociările pentru încheiarea unui tractatŭ de comerciu, vecinii noștri erau ca și sigurĭ că pretensiunile lorŭ vorŭ fi tóte ţinute în sémă; că în România nu esistă unŭ curentŭ seriosŭ în favórea întemeiărei industriei naţionale. S'au începutŭ tratările și cu tótă bună-voinţă din parte-ne nu s'a putută ajunge la o înţelegere. Ca urmare s'a aplicatŭ tarifulŭ generalŭ asupra mărfurilorŭ de provenienţă austro-ungară. Indată pressa vecinilorŭ noștri a începutŭ sĕ tune și sĕ fulgere contra nóstră ameninţându-se cu peirea economică. De altă parte însĕ unele ḑiare au învinovăţitŭ și representaţiunea politică a Austro-Ungariei, că nu ar fi arĕtatŭ adevĕrata stare a spiritelorŭ în România. Că guvernulŭ Austro-Ungarŭ a fostŭ informatŭ că Românii nicĭ că se gândescŭ seriosŭ la înfiinţarea unei industrii naţionale; că încheiarea unui tratatŭ mai avantagiosŭ decâtŭ convenţiunea din 1875 ar fi lucru posibilŭ.

Se crede că informaţiunile greșite au devenitŭ o sistemă pentru vecinii noștri. In adevĕrŭ, ḑiarulŭ oficiosŭ *„Pester Lloyd"* scrise cetitorilorŭ sĕi în Nr. din 25 Augustŭ următórea corespondenţa din Bucurescĭ:

Scirĭ economice din România. Corespondentulŭ nostru din Bucurescĭ ne scrie următórele cu data de 21 ale lunei curente: Cu tóte că se trimitŭ raporturĭ favorabile despre recoltă, totușĭ observatorulŭ imparţialŭ alŭ vieţei economice din România trebue sĕ recunóscă că consecinţele resbelului vamalŭ cu Austro-Ungaria apasă greu asupra bunei stărĭ, mai greu decâtŭ cum s'ar crede. Este adevĕratŭ că, în urma desfacerei depositelorŭ din anulŭ trecutŭ, grâulŭ celŭ nou a găsitŭ mușterii, carĭ au oferitŭ preţurĭ puţinŭ reduse. Adevĕratŭ este și aceea, Francesii au cumpăratŭ în porturile dunărene cantităţĭ mai marĭ de marfă frumósă, plătindŭ frumosulŭ preţŭ de câte 85 până la 95 francĭ de chilă. Făcêndŭ însĕ abstracţiă chiarŭ dela acestŭ preţŭ, care și elŭ este unŭ regresŭ faţă cu preţulŭ de 120 și 125 francĭ în hârtiă care se plătia înainte de recoltă, sosescŭ o mulţime de plângerĭ din Moldova, că proprietarii găsescŭ cu mare greutate cumpĕrătorĭ pentru marfă bună, fără a mai vorbi de grâulŭ mai inferiorŭ, care nu se póte vinde Francesilorŭ. Astfelŭ pentru productele de bună calitate nu se mai oferă decâtŭ 70 francĭ; ceea ce, luându-se în considerare că cheltuelile agricultorului atingŭ în termenŭ mediu suma de 60 francĭ de chilă, este cu atâtŭ mai puţinŭ îmbucurătorŭ, cu câtŭ putemŭ presupune cu siguranţă apodictică că preţurile vorŭ scadé și mai multŭ. Speranţa că se va puté mări exportulŭ cerealelorŭ în Italia, nu s'a realisatŭ cu tóte că s'a înfiinţatŭ o societate italiană de navigaţiune cu vapóre pe Dunărea inferióră și cu greu se vorŭ puté desface mai alesŭ acele cereale de calitate inferióră, care, ca porumbulŭ inferiorŭ spre esemplu, era căutatŭ de Austro-Ungarĭ pentru fabricaţiunea spirtului.

Totŭ acestŭ regresŭ se observă în România în privinţa *petroleului.* In urma înlesnirilorŭ cu care se póte acum transporta petroleulŭ ce sosesce prin Marea Adriatică, desfacerea petroleului brutŭ din România a încetatŭ cu desĕvêrșire și preţurile ce se oferă suntŭ atâtŭ de reduse, încâtŭ nu se potŭ acoperi nicĭ măcarŭ cheltuelile de producţiune.

In ceea ce privesce comerciulŭ vitelorŭ, plângerile suntŭ asemenea marĭ și mai alesŭ comercianţii de rîmătorĭ se vaită că nu potŭ desface marfa lorŭ decâtŭ cu preţurĭ fórte micĭ. Deși unŭ óre-care domnŭ *Meynert Bünau* s'a folositŭ de isbucnirea resbelului vamalŭ pentru a aduna cu tótă graba unŭ numĕrŭ de acţiunĭ, pentru înfiinţarea unei fabricĭ de conserve, cu tóte astea se șoptesce că limitele acestei întreprinderĭ suntŭ astăḑĭ cu multŭ mai restrînse precum erau la începutŭ, când domnulŭ Meynert-Bünau sosi pentru prima dată în România. Décă așadéră, ceea ce însĕ este îndoelnicŭ, Meynert-Bünau ar reuși îndevĕrŭ de a pune în lucrare planulŭ sĕu, totușĭ acestŭ succesŭ n'ar puté sĕ înlocuiéscă perderile causate prin închiderea frontierei austro-ungare pentru vitele din România.

Intrebămŭ: ce interesŭ are gazeta oficiósă sĕ inducă pe cetitorii sĕi în eróre? Și în adevĕrŭ de unde a scosŭ corespondentulŭ gazetei pestane că acum nu se mai oferă pentru grâulŭ de bună cualitate decâtŭ 70 lei de chilă? De unde scóte că vinŭ plângerĭ din Moldova cum că poprietarii nu află cumpărătorĭ pentru marfa bună? De unde prevede că preţurile au sĕ mai scaḑă?

Cine a fostŭ ḑilele acestea la Brăila a putută vedé că sosescŭ ḑilnicŭ în portŭ 400 vagóne de grâu; că afară de acésta pe Dunăre vinŭ mulţime de vase încărcate cu cereale; că în orașe ţĕranii vinŭ la têrgŭ cu sutele și miile de carĕ cu cereale; că în portŭ domnesce cea mai mare activitate; că vapórele așteptă cu nerăbdare sĕ le vină rêndulŭ pentru a încărca. N'aibă grijă corespondentulŭ lui *„Pester Lloyd",* nu vomŭ rĕmâné cu bucatele nevêndute; din contră le vomŭ vinde bine și le vomŭ dovedi că nu Austro-Ungaria este piéţa cea mai favorabilă pentru cerealele nóstre.

Intru câtŭ privesce rîmătorii, corespondentulŭ are dreptate, ei nu se caută. Necăutarea însĕ nu datéză dela aplicarea tarifului generalŭ, ci de mai mulţĭ anĭ înainte, când guvernulŭ austro-ungarŭ, în dispreţulŭ convenţiunii comerciale ce aveamŭ cu dênsulŭ, închisese graniţele sale rîmătorilorŭ de provenienţă română.

Dorimŭ însĕ sĕ scimŭ décă vecinii noştri nu simtŭ nicĭ o suferinţă de când a încetatŭ convenţiunea cu noi? Noi îi poftimŭ sĕ întrebe nu numai pe Românii din Transilvania şi Bucovina, dér pe Saşĭ şi pe Sĕcui, şi vorŭ audi ceea ce amŭ auditŭ noi, acum două săptĕmânĭ, plângerĭ şi blasteme contra celorŭ carĭ n'au reuşitŭ a încheia unŭ tractatŭ de comerciu cu România, vorŭ vedé fabricĭ închise; lucrătorĭ fără lucru, espuşĭ a peri de fóme; capitalurĭ compromise; în fine vorŭ constata o stare de suferinţă reală ér nu închipuită ca aceea ce corespondintele lui *„Pester Lloyd"* zugrăvesce în rêndurile trimise din Bucuresci.

Cuvêntarea,

de deschidere a adunărei generale a despărţĕmêntului XII, din Deşiu, alŭ »Associaţiunei Transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ," ţinută în 1-a Augustŭ 1886 la Ciachi-Gârbĕu prin directorulŭ-preşedinte, domnulŭ *Augustŭ Munteanu*:*)

Onorabilă Adunare, Stimaţĭ Domnĭ şi Fraţĭ!

Adunarea generală a despărţĕmêntului nostru, ţinută la Lăpuşŭ, a statoritŭ loculŭ adunării pentru acestŭ anŭ aicĭ, la Chiachi-Gârbĕu şi étă Domnilorŭ că ne a ajutatŭ Dumnedeu sĕ ne putemŭ întruni.

Impregiurările de astădĭ, onorabilă adunare; nu suntŭ prea potrivite pentru promovarea scopului nostru culturalŭ; în societatea ómenilorŭ predomnesce unŭ spiritŭ mai multŭ materialŭ, fiecare din noi este — multŭ, puţinŭ — ocupatŭ în lupta pentru esistenţa proprie, şi puţine puterĭ şi mijlóce ne mai ajungŭ şi pentru scopurĭ culturale. Elementulŭ nostru celŭ mai numerosŭ chiar pe timpulŭ acesta este ocupatŭ mai multŭ cu lucrulŭ. Er décă de lângă tóte acestea s'au întrunitŭ o adunare atâtŭ pe frumósă şi numerósă, acesta este unŭ semnŭ îmbucurătorŭ pentru noi, o dovédă, că idea Associaţiunei nostre câştigă terenŭ.

Şi întru adevĕrŭ on. adunare, nicĭ o clasă din poporaţiunea ţĕrei n'are atata trebuinţă de însoţirĭ culturale, ca poporulŭ românŭ, căcĭ avisatŭ fiindŭ elŭ numai la puterea propriă, datorĭ suntemŭ ca, unde puterile singuraticilorŭ nu suntŭ de ajunsŭ, sĕ ne împreunămŭ cu toţii puterile pentru înaintarea culturei. Sute şi sute de anĭ singurŭ poporulŭ a fostŭ pentru noi conservatorulŭ limbei şi datinelorŭ străbune; acum este dĕr datorinţa nóstră, celorŭ ce amŭ învĕţatŭ carte, sĕ cultivămŭ ceea ce ne-a păstratŭ poporulŭ, şi sĕ rĕspândimŭ în poporŭ ceea ce este de folosŭ din câtŭ amŭ învĕţatŭ.

Etă onorată adunare, acesta este scopulŭ Associaţiunei nóstre! Astădĭ, când tóte popórele stăruescŭ pentru înaintarea în cultură, noi, carĭ împedecaţĭ de împrejurărĭ sinistre, amŭ rĕmasŭ inderĕptulŭ altora, avemŭ datorinţă îndoită sĕ lucrămŭ pentru înaintarea culturei. Se audŭ părerĭ, că cultura este generală, putemŭ sĕ învĕţămŭ destulŭ dela alte popóre mai culte. — Aşa este! Cultura este o proprietate a omenimei întregĭ, şi nu amŭ face bine, când nu amŭ profita şi de cultura altorŭ popóre mai înaintate;.... dér chiar şi décă vomŭ privi limba numai de unŭ mijlocŭ de comunicaţiă, totuşĭ trebue sĕ străruimŭ ca cultura şi ródele învĕţăturei omenescĭ sĕ se împărtăşéscă poporului cu privire la insuşirile sale şi întru unŭ modŭ de aşa, ca sĕ le pótă pricepe şi primi.

Fiăcărui omŭ îi cade în datorinţă sĕ păstreze unŭ felŭ de pietate cătră părinţii sĕi şi faţă de datinele ce le-a ereditŭ. Stă şi aceea, că pentru a ajunge unulŭ şi acelaşŭ scopŭ, după împrejurărĭ, trebuescŭ felurite mijlóce. Celŭ mai potrivitŭ mijlocŭ însĕ pentru împărtăşirea culturei este acela, sĕ i-o împărtăşescĭ omului în limba priceputā de elŭ, în limba sa maternă, care-i corespunde naturei sale şi pentru care are atragere.

Nu este scopulŭ nostru a jigni pre alţii în înaintarea culturală şi nicĭ nu vomŭ sĕ ne îngrădimŭ în contra învĕţăturei, ce putemŭ primi dela alte popóre, ci tocmai din contră, trebue sĕ profitămŭ şi de cultura altorŭ némurĭ mai înaintate, şi aceea sĕ o împărtăşimŭ poporului nostru în limba priceputā de elŭ, ér acéstă limbă, conservată de poporŭ trebue sĕ o cultivămŭ, sĕ o îmbogăţimŭ pentru ca sĕ fiă unŭ mijlocŭ perfectŭ pentru împărtăşirea ideilorŭ. Etă pentru ce este necesară Associaţiunea nóstră!

Când lucrămŭ astfelŭ pentru înaintarea poporului, facemŭ şi patriei unŭ serviciu folositorŭ, căcĭ este spre binele tuturorŭ, décă poporulŭ înaintéză şi precum altele, aşa şi acestŭ poporŭ blândŭ şi pacinicŭ, cu câtŭ va fi mai înaintatŭ în cultură, cu atâta va promova binele patriei cu mai mare succesŭ. Modeste suntŭ mijlócele Associaţiunei nóstre ce e dreptŭ, dér precum mulţimea picăturilorŭ de apă scobescŭ pétra, aşa şi a nóstră lucrare, prin strădanie neobosită va produce resultatele dorite.

Sĕ dea Dumnedeu, ca şi adunarea nóstră de astădĭ sĕ fiă unŭ pasŭ bunŭ pentru înaintarea culturală şi îmbunĕtăţirea socială!

Vĕ salutŭ on. domnĭ, carĭ în timpulŭ acesta scumpŭ aţĭ făcutŭ ostenéla de a vĕ presenta la acéstă adunare, cu unŭ »bine aţĭ venitŭ!«

Şi cu acésta dechiarŭ adunarea generală a despărţĕmêntului XII de deschisă!

*) Intârdiată din causa lipsei de spaţiu. — Red.

Ultime scirĭ.

Constantinopolŭ, — 14 Septemvre. — Sir Thornton este aşteptatŭ aci la 16 Septemvre. Elŭ va primi pe ducele de Edinburg care e aşteptatŭ la 20 Septemvre, şi care va rĕmâné aci optŭ dile afară, numai de o prelungire după cererea Sultanului. Cercurile diplomatice afirmă că numirea lui *Sir White* în loculŭ lui Sir Thornton sufere numai o simplă întârdiere; căcĭ e viu criticată de d-nii de Nelidov şi de Radovitz, carĭ ar îndemna într'unŭ modŭ indirectŭ pe Sultanŭ sĕ refuse de a agrea pe Sir White şi ar merge până acolo încâtŭ ar reaminti, prin intrigĭ, acţiunea Angliei în depoziţiunea lui Abdul-Aziz. Ceea ce confirmă că numirea lui Sir White era decisă este că tóte depeşile politice ale ambasadei englezescĭ suntŭ trimise, dela plecarea lui Sir Thornton, în duplu, cătră Foreign Office la Londra şi lui Sir White la Bucurescĭ. In lipsa lui Sir White e vorba de Sir Drumond Wolff pentru a înlocui pe Sir Thornton, a cărui şedere la Constantinopolŭ ar fi limitată la 2 lunĭ.

Puterile supravegheză cu atenţiune lucrările Angliei în mările Turciei şi mai cu sémă în insulile Creta şi Thasos, unde Englesii continuă a face aprovisionărĭ. E chiarŭ cu putinţă ca Rusia şi Germania sĕ ridice o cestiune în privinţa insulei Thasos.

Aflămŭ din bună sorginte că Anglia ţintesce a ocupa grupulŭ de insule micĭ deşerte, numitŭ Tanşanadis séu insula Iepurilorŭ, situatŭ la intrarea Dardanelelorŭ.

Fiăcare putere a rĕspunsŭ într'unŭ modŭ generalŭ, la circulara dela 7 Septemvre, că nu avea de gândŭ sĕ ocupe Bulgaria şi că nu credea ca o altă putere sĕ aibă acestŭ gândŭ.

St.-Petersburgŭ, 15 Septemvre. — „Novoje Vremja" dice că e cu neputinţă sĕ se accepte unŭ prinţŭ danezŭ séu rusŭ pentru Bulgaria, şi că e asemenea imposibilŭ a se alege unŭ prinţŭ catolicŭ. Nu maĭ rĕmâne decâtŭ prinţulŭ Karageorgevicĭ, dér Serbia şi Austria s'ar opune la alegerea sa. Citatulŭ diarŭ sfătuesce a se încredinţa guvernulŭ Bulgariei unui séu duorŭ comisarĭ, carĭ posedă încrederea atâtŭ a Rusiei câtŭ şi a Turciei.

Strasburgŭ, 15 Septemvre. — Prinţulŭ imperialŭ a asistatŭ de diminéţă la manevrele ce s'au executatŭ lângă Bischwiller, şi a fostŭ primitŭ de primarŭ de primarŭ, de clerŭ şi de scolĭ cu entusiasmŭ. Prinţulŭ a spusŭ că 'i pare rĕu că Impĕratulŭ, fiindŭ ostenitŭ şi avêndŭ trebuinţă de odihnă nu putuse sĕ asiste la manevre. Prinţulŭ 'i va spune câtŭ ar fi de fericitŭ poporulŭ ca sĕ'lŭ priméscă.

Pesta, 15 Septemvre. Până acum n'au fostŭ decâtu câteva casurĭ de cholera nostrasŭ, constatate în modŭ oficialŭ, dér nicĭ unŭ casŭ de cholera asiatică.

Constantinopolŭ, 15 Septemvre. In urma scirilorŭ ce anunţă că de ierĭ s'au constatatŭ 5 casurĭ de choleră la Pesta şi la Raab, consiliulŭ a decretatŭ o carantină de 5 dile pentru tóte provenienţele şi toţĭ pasagerii porturilorŭ danubiene, între carĭ şi Sulina, cu începere dela 12 Septemvre.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 17 Septemvre. — Scirea „Lloydului": Erĭ séra *s'a comisŭ unŭ atentatŭ la viéţa ministrului preşedinte Brătianu*, care era însoţitŭ de deputatulŭ Robescu, împuşcându-se cu pistolulŭ asupră'i. Brătianu a rĕmasŭ nevătĕmatŭ, pe când Robescu fù uşorŭ rănitŭ. Atentatorulŭ fù arestatŭ şi mărturisi că a comisŭ fapta din motive politice.

SOFIA, 17 Septemvre. — Sobrania a primitŭ unanimŭ rĕspunsulŭ propusŭ la mesagiulŭ regenţei. Adressa dă espresiune consternării poporului bulgarŭ asupra loviturii de statŭ, provócă pe guvernŭ sĕ aplice vinovaţilorŭ pedépsa meritată, recunósce atitudinea patriotică a exprincipelui, speră în fine că relaţiunile cu Rusia se vorŭ desfăşura mai amicalŭ.

DIVERSE.

Pentru beţivĭ. — In Francia ţĕranulŭ când găsesce vr'unŭ omŭ bétŭ rĕu şi-i e témă sĕ nu móră, ilŭ îngrópă în gunoiu, lăsându-i, bine înţelesŭ, pe unde sĕ rĕsufle. Acelaşĭ resultatŭ se capătă, însĕ nu aşa de sigurŭ, décă silescĭ pe beţivŭ sĕ verse, gâdilându-i omuşorulŭ (fundulŭ gurei) cu o pană séu dându-i sĕ bea ceaiŭ. Apoi apă amestecată cu zaharŭ şi cu mirosŭ de flóre de portocalŭ şi câte-va picăturĭ de ether. Ĭi poţĭ a'i mai da pe gâtŭ séu 2 grame de acetatŭ de amoniacŭ, séu 15—20 picăturĭ de amoniacŭ lichidŭ în unŭ paharŭ de apă. Dér celŭ mai bunŭ mijlocŭ pentru a întâlni mai rarŭ ómenĭ beţĭ e sĕ lucredĭ pentru înlăturarea ignoranţei şi sĕrăciei semenului tĕu, ér stăpânirea sĕ pedepséscă severŭ pe debitanţii de beuturĭ spirtóse, carĭ mai dau sĕ bea încă nenorocitului care se cunósce că a începutŭ a fi.... gătitŭ!

Destrugerea pirului. — Mijloculŭ celŭ mai bunŭ d'a se destruge pirulŭ (séu chirulŭ) de prin locurile hotărîte pentru arăturĭ constă în a se ara, véra, adêncŭ, apoi a se boroni de mai multe orĭ şi a se arde la capulŭ locului pirulŭ. Holdele ce se boronescŭ, cu boróne bune, se curăţă de acéstă érbă rea.

Contra molielorŭ. — Mai alesŭ în casele închise şi unde nu se scutură adesea-orĭ moliele se încuibă, şi odată încuibate cu greu sĕ potŭ stârpi. Suntŭ mai multe mijlóce pentru a se isgoni aceste insecte ce strică mai alesŭ obiectele de lână. Astfelŭ: camforulŭ amestecatŭ cu piperŭ, sulfina, tutunulŭ şi diferite prafurĭ insecticide şi mai alesŭ prafulŭ de piretru. Se póte încă ţiné în dulapurile cu haine etc. sticluţe deschise cu benzinŭ, séu se punŭ în farfuriore bureţĭ înmuiaţĭ cu acidŭ fenicŭ (acidŭ carbolicŭ), mirosulŭ de păcură concentrată a acestei ape isgonesce moliele precum şi alte insecte. A se cere dela spiţerii acidulŭ fenicŭ diluatŭ (adecă amestecatŭ cu apă,) de óre-ce de e curatŭ arde, décă ar cădea picăturĭ pe rufe séu pe mânĭ.

„Gazeta Săteanului."

Escentricităţĭ. — Ajunarea Italianului Succi a desceptatŭ în Sir Iohn Geodely, din Londra, ideea de a mânca fără a se opri, în timpŭ de patru decĭ de dile *rosbeaffs* şi cartofĭ. Medicĭ vorŭ fi invitaţĭ sĕ asiste la acestŭ prândŭ extraordinarŭ, la care vorŭ fi admişĭ şi curioşĭ. Mai multŭ de câtŭ atâta: din Berlinŭ se anunţă că unŭ colonelŭ de cuirasierĭ a făcutŭ rămăşagŭ sĕ bea în 40 de dile 8000 halbe de bere. Va fi în adevĕrŭ o minune când aceştĭ domnĭ 'şĭ vorŭ îndeplini până la fine rĕmăşagurile lorŭ; dér ar fi o minune şi mai mare că, în timpŭ de patru-decĭ de dile, unŭ Englezŭ sĕ nu mănânce rosbeaff şi unŭ Germanŭ sĕ nu bea bere de locŭ.

Monstru. — Din satulŭ Şiviţa s'a trimisŭ prefecturei din Galaţĭ unŭ nou nĕscutŭ care-i unŭ fenomenŭ de rară monstruositate. Fĕtulŭ este anacefalicŭ (fără creerĭ) şi cu duplu botŭ de iepure. In spina bifidă monstrulŭ presintă o tumóre licvidă pediculată conţinêndŭ, în saculŭ care-i voluminosŭ şi cu pereţii groşĭ, o cantitate de vr'o sută grame lichidŭ cefalo-rachidianŭ. Acestŭ fenomenŭ teratologicŭ e atâtŭ de rarŭ că, după spusa medicilorŭ carĭ au pregătitŭ conservarea fĕtului spre alŭ trimite la Bucurescĭ, abia décă există două séu trei casurĭ în tóte museele din lume. Punerea fĕtului în spirtŭ după regulile şi în condiţiunile cerute de sciinţă pentru conservarea lui, s'a efectuatŭ la farmacia Rehin sub privegherea unui medicŭ.

25 de milióne de soldaţĭ. — După ultimele statistice écă numĕrulŭ ómenilorŭ de carĭ marele puterĭ militare în casŭ de rĕsboiu, potŭ dispune în prima, a doua şi a treia linie:

Rusia	10.282,000 ómenĭ
Germania	5,705,000 —
Francia	3,634,000 —
Austria	2,600,000 —
Italia.	2,473,000 —
Totalŭ	24,894,000 ómenĭ

Decĭ numai 5 ţĕrĭ din Europa potŭ dispune de aprópe 25 milióne de soldaţĭ.

RECTIFICARE. In nr. de erĭ alŭ fóiei nóstre, şirulŭ primŭ dela »Scirile dilei,« în locŭ de: Din Alba-Iulia ne scrie unŭ amicŭ, sĕ se cetéscă: Din Alba-Iulia scrie unŭ amicŭ etc.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 15 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	107 15	Bonurĭ croato-slavone	105.—
Rentă de hârtiă 5%	94 70	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.35	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	126.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	84.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —	Renta de arg. austr.	85 50
Bonurĭ rurale ungare	105.—	Renta de aurŭ austr.	118 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—	Losurile din 1860	140 40
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.—	Acţiunile băncei austro-ungare	864.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—	Act. băncei de creditŭ ung.	288.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—	Act. băncei de creditŭ austr.	278.—
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.96
		Napoleon-d'orĭ	9.97
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	128.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 3 Septemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	94—	95—
Renta rom. amort. (5%)	96 3/4	97 1/2
» convert. (6%)	88—	88 1/2
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	34—
Credit fonc. rural (7%)	103 1/2	104 1/4
» „ „ (5%)	87 1/2	87 3/4
» » urban (7%)	100—	101—
» » » (6%)	92—	92 1/2
» » » (5%)	82—	83—
Banca naţională a României 500 Lei	1030	1046
Ac. de asig. Dacia-Rom.	272	276
« » » Naţională	213	220
Aurŭ contra bilete de bancă	13.95	14.15
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 15 Septemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.67	Vênd.	8.70
Argint românesc	»	8.60	»	8.66
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.90	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	121.1/2	»	122.1/2
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la scóla confesională gr, cat. română din comuna Mocodŭ, în vicariatulŭ Rodnei, cu unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl, v. a. apoi cortilŭ liberŭ cu 2 odăi padimentate şi 2 grădinĭ de pometŭ şi legumĭ, prin acésta se escrie concursŭ.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ vorŭ avea a-şĭ asterne suplicele lorŭ până la 26 Septemvre a. c. st. n., în care ḑi după s. liturgiă se va ţinea şi alegerea — către subscrisulŭ senatŭ scolasticŭ, provĕḑute cu testimoniele de servitŭ, de moralitate şi de cualificaţiune.

Din şedinţa senatului scolasticŭ confs. gr. cat.

Mocodŭ, în 15 Augustŭ 1886.

Leonŭ Vertîcŭ, preşedinte. **Stefanŭ Puica,** notarŭ ad hoc.

3—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.30	—
Predealŭ	—	9.32	1.14	—
Predealŭ	—		—	—
Timişŭ	—	9.56	1.45	—
Braşovŭ	—	10 29	2.32	—
Braşovŭ	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
Sighişóra	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.34	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.52	—
Teiuşŭ	2.34	—	11.41	—
Aiudŭ	2.55	—	1.12	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.42	—
Uióra	3.24	—	1.51	—
Cucerdea	3.36	—	2.15	—
Ghirisŭ	4.11	—	3.12	—
Apahida	5.36	—	4.59	—
Clusiu	5.56	—	5 30	—
Clusiu	6.31	6.03	—	8.00
Nedeşdu	6.52	6.21	—	8.34
Ghirbĕu	7.08	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.23	—	—	9.56
Stana	8.12	—	—	10.16
Huiedinŭ	8.12	7.14	--	11.04
Ciucia	8.52	7.43	—	12 17
Bucia	9.10	—	—	12.47
Bratca	9.29	—	—	1.21
Rév	9.41	8.22	—	2.02
Mezŏ-Telegd	10 24	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	10.43	—	—	3.38
Várad-Velinţe	10.53	—	—	3.54
Oradia-mare	11.—	9.13	—	4.05
Oradia-mare	11.15	9.18	10.55	—
P. Ladány	1.09	10.38	1.23	—
Szolnok	3 29	12.20	3.24	5.17
Buda-pesta	6.38	12.20	10.05	5.25
Viena	—	2.15	2.15	10.—
Viena	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	2 02	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezŏ-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clusiu	—	10.28	5.05	6.43	—
Clusiu	10.45	—	—	7.03	—
Apahida	11.14	—	—	7.26	—
Ghiriş	1.06	—	—	8.51	—
Cucerdea	—	—	—	9.31	—
Cucerdea	2.01	—	—	9.43	—
Uióra	2.10	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.19	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.33	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3 35	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	4.09	—	—	11.28	--
Blaşŭ	4.29	—	—	11.44	—
Micăsasa	5.03	—	—	12.18	—
Copşa mic.	5.45	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	6 06	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	6.45	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	7.40	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	8.07	—	—	3.02	8.01
Homorod	10.05	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	11.02	—	—	5.30	11.02
Apatia	11.37	—	—	6.03	11.37
Feldióra	12.14	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
Braşovŭ	1.55	5.45	—	—	1.50
Timişŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
Predealŭ	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
Szolnok	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
Szolnok	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	--	9.28
Gurasada	7.43	--	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.